

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ "Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

Δ/ση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158 • ΚΩΔΙΚΟΣ 2532 • www.kaloskopi.gr
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ' • ΧΡΟΝΟΣ 37ος • ΤΕΥΧΟΣ 165 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Πρόσκληση

Το Δ.Σ. Του Συνδέσμου μας καλεί όλα τα μέλη του στην ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 20/01/2013 και ώρα 10.00 π.μ. στο ξενοδοχείο NOVOTEL στην οδό Μιχαήλ Βόδα 4-6 Πλ. Βάθη.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

- Απολογισμός πεπραγμένων Δ.Σ. του έτους 2012.
- Οικονομικός Απολογισμός Δ.Σ. του έτους 2012.
- Ανακοινώσεις και συζήτηση επί διαφόρων θεμάτων που απασχολούν το χωριό και τον Σύνδεσμό μας.
- Κοπή Πρωτοχρονιάτικης Πίτας.

**Παρακαλούμε όλα τα μέλη του Συνδέσμου να προσέλθουν έγκαιρα στη Γ.Σ.
Δεν θα σταλούν ατομικές προσκλήσεις.**

Να μη λείπει κανείς γιατί πέντε ολόκληρες δεκαετίες βαπτίζομαστε σ' αυτή και όλοι μαζί προσπαθούμε να κρατήσουμε ζωντανά τα ιδανικά της Κουκουβίστας. Τα ήθη και έθιμα, τη θρησκευτική μας παράδοση, την αγάπη και την ομοψυχία μεταξύ μας. Όλα τα πετύχαμε με τη συνεχή μας επικοινωνία, με την εφημερίδα μας την "Κουκουβίστα" που συνεχώς παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει συνεχίζει να παρουσιάζει τα νέα των Κουκουβιστιανών όπου αυτοί κι αν βρίσκονται.

Στη Γενική Συνέλευση πρέπει να παραβρεθούμε και φέτος να δώσουμε κουράγιο στο Δ.Σ. που παρά την κρίση που μαστίζει τον τόπο μας συνεχίζει να προγραμματίζει έργα και να αγωνίζεται για το αύριο του χωριού μας.

Όλοι λοιπόν, στο Novotel, στην πλατεία Βάθη. Η μάνα μας η Κουκουβίστα μας περιμένει!

*Σας ευχόμαστε ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ!
Με ΥΓΕΙΑ και ΕΥΤΥΧΙΑ
να δεχθούμε όλοι το νέο έτος 2013!*

Το Κοινοτικό μας κατάστημα δεν λειτουργεί

Από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 το κοινοτικό κατάστημα του χωριού μας διέκοψε τη λειτουργία του. Ο μέχρι τώρα μισθωτής χωριανός μας, Κων/νος Παντελάκης δήλωσε στον Πρόεδρο της Κοινότητας ότι παραιτείται από τη σύμβαση της μίσθωσης.

Η δήλωση έγινε αποδεκτή από τις δημοτικές μας αρχές και αμέσως άρχισε η διαδικασία για την προκήρυξη νέας μίσθωσης.

Σύντομα θα σας ενημερώσουμε για το αποτέλεσμα.

Ανακοίνωση

ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΑΒΙΑΣ

Παρακαλούνται οι ιδιοκτήτες υδροδοτούμενων ακινήτων στην Τ.Κ. ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ που είναι υπόχρεοι καταβολής δημοτικών τελών ύδρευσης – τέλος ανανέωσης τάφου, να δηλώσουν στην Δημοτική Ενότητα Γραβιάς του Δήμου Δελφών τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους (Α.Φ.Μ.) προκειμένου για την μηχανογραφική καταχώρηση αυτού στο τηρούμενο μητρώο υδρομέτρων-υδροληπτών, που είναι υποχρεωτική για όλους.

Η δήλωση αυτή γίνεται είτε αυτοπροσώπως είτε τηλεφωνικώς στα τηλέφωνα της Δ.Ε. Γραβιάς: 2265350909 & 2265350908.

Όσοι έχουν ήδη προβεί στη δήλωση του ΑΦΜ τους, δεν χρειάζεται να επανέλθουν.

Ευχαριστήριο

Βάστα Καραμπέτσο!...

Η προσωρινή διακοπή της λειτουργίας των καταστημάτων του χωριού έδειξε το μεγάλο κενό που δημιουργείται όταν δεν υπάρχει στέκι που να μπορούν να καθίσουν δυο άνθρωποι να πιουν έναν καφέ και να ανταλλάξουν δυο κουβέντες ή να συζητήσουν τα προβλήματά τους.

Το γεγονός προβλημάτισε τον πρόεδρό της κοινότητας που έβλεπε ότι στο χωριό μπορεί να είχαν μείνει λίγοι για να ξεχειμωνιάσουν, δεν παύει όμως να είναι και ζωντανό. Κυνηγοί, περαστικοί καθώς και κοινωνικά γεγονότα δεν λείπουν. Γι' αυτό παρακάλεσε τον επιχειρηματία Αθανάσιο Κυριαζή (Καραμπέτσο) να παρατείνει την λειτουργία του καταστήματος όσο τραβάει το κουράγιο του.

Στο αίτημα του προέδρου ο Θανάσης δεν αρνήθηκε. Γι' αυτή του την καλή διάθεση ο πρόεδρος τον **ευχαριστεί θερμά**. Μαζί του και εμείς.

Ενημέρωση σχετικά με το ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) της Δημοτικής Ενότητας Καλλιέων του Δήμου Δελφών

Το σημείωμα αυτό έχει σκοπό να ενημερώσει τους συγχωριανούς σχετικά με τις εξελίξεις που πραγματοποιούνται κατά την εκπόνηση του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Καλλιέων, που σε σύντομο χρονικό διάστημα θα αφορούν και το

χωριό μας, μιας και θα ξεκινήσει η μελέτη του αντίστοιχου Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. Γραβιάς στην οποία ανήκουμε.

Ο Σύλλογος των Απανταχού Μαυρολιθαρτών μαζί με την Τοπική Κοινότητα, οργάνωσαν στις

16 Δεκεμβρίου 2012, στο Ξενοδοχείο STANLEY στην Αθήνα, συγκέντρωση με σκοπό να ενημερωθούν τι προβλέπει η μελέτη του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. για τη Δ.Ε. Καλλιέων και ειδικότερα για το Μαυρολιθάρι και να διαμορφώσουν προτάσεις που θα υποβληθούν, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη στην οριστικοποίηση της μελέτης. Στη συγκέντρωση αυτή καλέστηκε και ο Σύλλογος μας, που παρέστη με το μέλος του Δ.Σ. Γιώργο Κόλλια.

Στη συγκέντρωση παραβρέθηκαν ο πρόεδρος της Τ.Κ. Μαυρολιθάρου, η πρόεδρος της Τ.Κ. Στρώμης, που εκπροσώπησε και την πρόεδρο της Τ.Κ. Πανουργιά, μέλη από τα Δ.Σ. των Πολιτιστικών Συλλόγων των Κοινοτήτων των άλλων χωριών, Νομικοί αλλά και πάρα πολλά μέλη του Συλλόγου των Μαυρολιθαριτών.

Αρχικά έγινε παρουσίαση της μελέτης του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. από τον Πρόεδρο του Συλλόγου. Ανέφερε ότι είναι μελέτη που έχει ενταχθεί στο Ε.Σ.Π.Α. και έγινε η παρουσίασή της από το Δήμο Δελφών και τους μελετητές στο Μαυρολιθάρι στις 14 Νοεμβρίου 2012. Αποτελεί τη Β1 Φάση εκπόνησης της μελέτης και έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση που λήγει στις 21 Ιανουαρίου 2013, ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να καταθέσουν τις προτάσεις τους.

Στη συνέχεια ανέφερε ότι το Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. είναι ο χωροταξικός σχεδιασμός σε παλιούς Καποδιστριακούς Δήμους και οικισμούς προ του 1923 και αφορά στον ακριβή καθορισμό όλων των χρήσεων γης στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Καλλιέων. Η μελέτη προβλέπει: Πανεπιστημιακό Δάσος (σε Μουσούνισες, Καστριώτισσα), μικρές κατασκευές, αθλητικές δράσεις (Πανουργιάς, Καταβόθρες), Δασικό Χωριό (Μουσούνισες), Αρχαιολογικούς Χώρους (Πυρά), Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και επενδύσεις, Αιολικό Πάρκο 50 – 150 ανεμογεννητριών (Μαυρολιθάρι – Καστριώτισσα), Αγροτικές καλλιέργειες, Κτηνοτροφία, μικρές μονάδες τυποποίησης, μεταλλευτικές παραχωρήσεις, μικρά υδροηλεκτρικά, την επέκταση – οριοθέτηση των οικισμών, θέσεις βιολογικών καθαρισμών, ζώνη προστασίας Μόρνου και ρεμάτων, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (Οίτη, Γκιώνα, Βαρδούσια), βασικά οδικά δίκτυα (π.χ. βελτίωση δρόμου Στρώμης – Μαυρολιθάρι) και μονοπάτια ορεινών διαδρομών.

Μετά πήραν το λόγο πολλοί από τους παρευρισκόμενους. Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Μαυρολιθάρου ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η μελέτη έχει

πάρα πολλά λάθη και οι μελετητές θα έπρεπε να έχουν επισκεφθεί την περιοχή και να έχουν συνεργαστεί με τα τοπικά συμβούλια, ώστε η πρότασή τους να είναι βασισμένη στις ανάγκες που προκύπτουν από τους άμεσα ενδιαφερόμενους, που είναι οι κάτοικοι των τοπικών κοινοτήτων.

Η Πρόεδρος της Τ.Κ. Στρώμης αναφέρθηκε διεξοδικά στο θέμα των μεταλλευτικών παραχωρήσεων, δήλωσε πλήρως αντίθετη στην οριοθέτηση περιοχών για μεταλλευτική δραστηριότητα, γιατί έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την τουριστική ανάπτυξη και εγκυμονεί κινδύνους για τη μείωση των υπόγειων υδάτων. Μάλιστα δήλωσε ότι την προβληματίζει πολύ, γιατί η μελέτη προτείνει ακόμα και τη μεταφορά όλου του οικισμού της Στρώμης σε άλλη θέση, λόγω ύπαρξης γεωλογικών προβλημάτων (σημειώνεται ότι ένα τμήμα του οικισμού της Στρώμης είναι μέσα σε Οριστική Παραχώρηση μεταλλείου στην εταιρεία ΕΛΜΙΝ). Τοποθετήθηκε υπέρ των αγροτικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης.

Το σύνολο σχεδόν των υπολοίπων ομιλητών τοποθετήθηκε εναντίον της οριοθέτησης περιοχών για μεταλλευτική δραστηριότητα, εναντίον της οριοθέτησης για εγκατάσταση ανεμογεννητριών και εναντίον της δημιουργίας μικρών υδροηλεκτρικών έργων. Πρότειναν ο χωροταξικός σχεδιασμός στη Δ.Ε. Καλλιέων να έχει προσανατολισμό στον ορεινό εναλλακτικό τουρισμό (αξιοποίηση μονοπατιών, ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων κλπ.), με παράλληλη αξιοποίηση των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και τις αγροτικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες.

Τέλος η συγκέντρωση έκλεισε με την απόφαση, ότι λόγω της σοβαρότητας του θέματος να γίνει μία συγκέντρωση άμεσα, που θα συμμετέχουν τα Τοπικά Συμβούλια των Τοπικών Κοινοτήτων της Δ.Ε. Καλλιέων και τα Προεδρεία των Πολιτιστικών Συλλόγων των χωριών, έτσι ώστε να διαμορφώσουν όλοι από κοινού τις προτάσεις που θα κατατεθούν, για να ληφθούν υπόψη στην επόμενη φάση της μελέτης, αφού πρώτα τις θέσουν υπόψη των Γενικών Συνελεύσεων των Συλλόγων. Αν δε οι τελικές προτάσεις που θα διαμορφωθούν δεν ληφθούν υπόψη στη μελέτη να συνεχίσουν με νομικές διαδικασίες.

Γιώργος Κόλλιας

Οι φούρνοι του χωριού μας

από τη
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

Ο φούρνος ήταν το στολίδι του σπιτιού, της γειτονιάς και το καμάρι της νοικοκυράς αλλά και απόδειξη της καλής οικονομικής κατάστασης της οικογένειας. Ήταν μέσα στην αυλή του σπιτιού, πίσω από μια αποθήκη ή στην άκρη του οικοπέδου.

Το κτίσιμο του φούρνου τις περισσότερες φορές γινόταν μαζί με το κτίσιμο του σπιτιού από τα Ηπειρώτικα μπουλούκια που έφθαναν στο χωριό.

Σε άλλες περιπτώσεις γινόταν από ανθρώπους του χωριού έμπειρους στο κτίσιμο ή και από τους ίδιους τους νοικοκυραίους που τα κατάφερναν μόνοι τους για να μην πληρώσουν ξένους εργάτες.

Η ανάμιξη της γυναίκας στην κατασκευή του φούρνου περιοριζόταν στην μεταφορά των υλικών και βοήθεια της κατασκευής και επισκευής του.

Τα υλικά ήταν κεραμίδια και κοκκινόχωμα. Τα κεραμίδια τα έπαιρναν από τα αρχαία κεραμιδαριά που βρισκότανε στην βόρεια πλευρά του χωριού, από την αποθήκη κεραμιδιών στην περιοχή της Αγίας τριάδος.

Η είσοδος του φούρνου έπρεπε να κοιτάζει προς την δύση όπως και η είσοδος μιας εκκλησίας σύμφωνα με τη συνήθεια της εποχής.

Η βάση του φούρνου ήταν τετράγωνη ή ορθογώνια από πέτρα ενώ το επάνω μέρος κυκλικό, θόλος. Πάνω σ' αυτήν την βάση χτιζόταν ο θόλος του φούρνου. Η κατασκευή απαιτούσε ιδιαίτερη προσοχή γιατί έπρεπε να είναι συμμετρικός τόσο ως προς το ύψος όσο και ως προς το πλάτος. Στο κέντρο της βάσης ο κατασκευαστής κάρφωνε μία κλωστή, το «ράμμα» και παίρνοντας την ακτίνα

του φούρνου από αυτό το σημείο προσπαθούσε να πετύχει το κυκλικό σχήμα του φούρνου με την μέγιστη δυνατή συμμετρία. Σκέπαζε όλο τον κώνο με πυκνά κλαδιά ή βέργες και τα επίστρωνε μέσα και έξω με ένα παχύ στρώμα από πηλό.

Στο εσωτερικό άνοιγμα του φούρνου τοποθετούσε ίσιες επίπεδες πλάκες από πέτρα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίσει μια απόλυτα ομαλή επίπεδη επιφάνεια για να αποκτήσουν τα

ψωμιά που ψήνονταν πάνω σε αυτήν λείο και επίπεδο σχήμα. Κάτω από τις πλάκες τοποθετούσε άμμο ή αλάτι για να διατηρείται η θερμοκρασία του φούρνου για πολλές ώρες. Σε άλλες περιπτώσεις το δάπεδο το επίστρωνε με πηλό και άνοιγε μια τρύπα στην κορυφή του κώνου(το αυτί) για να εξασφαλιστεί ο εξαερισμός του φούρνου.

Μπροστά στην πόρτα υπήρχε ένα σιδερένιο ημικυκλικό στεφάνι που σφράγιζε την είσοδο. Ακόμη υπήρχαν και οι σκεπαστοί φούρνοι με στέγαστρο και με εξαίρεση

(φούρνος του Κατσανιώτη) διπλοί για τη λάτρα της οικοδέσποινας.

Για να δοκιμαστεί, εάν ο φούρνος ήταν έτοιμος για ψήσιμο ή αν πέτυχε στην κατασκευή του, τον άναβαν συνεχώς για ένα- δύο εικοσιτετράωρα με χοντρά κούτσουρα για να στεγνώσει ο πηλός και να γίνει πολύ σκληρός σαν πέτρα.

Κατόπιν έριχναν ένα άδειο μπουκάλι και αν αυτό έλιωνε και άσπριζε ο φούρνος, ήταν έτοιμος για ψήσιμο.

Δίπλα στην πρόσοψη του φούρνου, στη δεξιά πλευρά, έφτιαχνε μία εσοχή ή ένα μικρό ντουλάπι, όπου τοποθετούσε η νοικοκυρά τα απαραίτητα

Από το βιβλίο Γ. Χασιακού

Από το ημερολόγιο του χωριού

υλικά και σύνεργα για το ζύμωμα και το ψήσιμο του ψωμιού: σκάφη, πινακωτή μέσα στην οποία έβαζε το ψωμί πριν το βάλουν στο φούρνο, το ξύλινο φκιάρι με το οποίο έβαζε τα ψωμιά στο φούρνο, το ξυθάλι με το οποίο ανακάτευε τη φωτιά και έπαιρνε τα κάρβουνα μέσα από το φούρνο και τα σταχτόπανα με τα οποία καθάριζε το «πάτωμα» του φούρνου, για να μένουν τα ψωμιά καθαρά και να μην γεμίζουν στάχτη. Στην αριστερή πλευρά τοποθετούσε τα απαραίτητα για το ψήσιμο του ψωμιού εργαλεία του φούρνου.

Φροντίδα της ήταν η τάξη και η καθαριότητα στο χώρο. Τον άσπριζε, τον καθάριζε και τον θεωρούσε ιερό χώρο αφού το ψωμί αποτελούσε τη βασική τροφή της οικογένειάς της. Το ψωμί ήταν ο σπόρος που μεταβαλόταν σε ανάσα ζωής...

Κάθε 8 ημέρες άναβε, λαμπάδιζε ο φούρνος, κάπνιζε η γειτονιά, για να ψήσουν τα φαγητά και τα βδομαδιατικά ψωμιά της οικογένειάς, η νοικοκυρά και οι γειτόνισσες που δεν είχαν δικό τους. Φιλοξενία για όλες εκείνες τις γυναίκες της γειτονιάς που δεν είχαν το οικονομική αυτοτέλεια να έχουν δικό τους φούρνο, χωρίς καμία δέσμευση. Είχαν ίδιο ρόλο και ίδια ψυχή.

Το ψήσιμο ήταν μια ξεχωριστή ιεροτελεστία: να φέρουν κλαδιά να ανάψουν να καεί ο φούρνος, να κρατήσουν κάρβουνα για τις «φταλιές» (ζυμάρι γεμιστό με τυρί), να καθαρίσουν το δάπεδο για τα ψωμιά, να φουρνίσουν, να τα σταυρώσουν και να προσευχηθούν.

Βάγιας Αδ. Σαμαρά

Πριν από κάμποσα χρόνια, το φούρνισμα (κατά βάση του ψωμιού αλλά και του φαγητού), αντικατόπτριζε μία από τις στιγμές της καθημερινότητας των ανθρώπων του χωριού. Το ψωμί και τα φαγητά δεμένα με τον τόπο, με τη γη και τις ανάγκες αντικατόπτριζαν τα έθιμα και τις δοξασίες κατά τη διάρκεια του ετήσιου κύκλου.

Στη συνοικία της Σωτήρας φούρνο μέχρι τελευταία είχαν οι Μαρία Άγγ. Σίμου, ο Γεώργιος Αυγερινός (αυτοί οι δυο χαλάστηκαν πριν δυο χρόνια) ο Γεώργιος Χαραλάμπους (Χαϊλέρης) η Γεωργία Ζ. Αχλαδά, η Γεωργία Χασιακού (παππαδιά), ο Κώστας Χαμηλός (Μοίρας), η Μαρία Παπαγεωργίου,,,,, (Ματζίνα), η Βασίλω Ι. Τούμπα, η Βασιλική Κ. Κατσανιώτη και η Βασιλική Δ Λιούγκα και άλλοι στην κάτω ρούγα της Παναγίας όπως του Νίκου Μαλιβίτση και του Θανάση Μαλιβίτση.

Η αρχιτεκτονική, τα υλικά, η απλή διακόσμηση, η χρήση «έκρυσαν»

την ιστορία ολόκληρου του χωριού, τις χαρές του και την καθημερινότητα του. Σήμερα οι περισσότεροι από αυτούς χρησιμο-

ποιούνται σπάνια μόνο για φούρνισμα φαγητού, παραμένουν όμως σε ανάμνηση μιας εποχής με το γευστικό μυρωδάτο ψωμί, βρίσκονται για να μην ξεκοπούν οι ρίζες με την παράδοση. Την μυρωδιά που έπαιρνε το ψωμί, την γεύση που του έδινε το ξύλο από έλατο, τις φταλιές με το τυρί που γεύτηκα από κάποιους δεν θα την ξεχάσω ποτέ.....

Και ήταν ένας κόσμος, ο κόσμος του χωριού, ένα ψωμί να μοσχοβολάει.....

Του Κ. Χαμηλού (Μοίρα)

Μέρες Χριστουγέννων

Άστατες καιρικές συνθήκες επεκράτησαν τις ημέρες των Χριστουγέννων στην ατμόσφαιρα του χωριού μας το τελευταίο δεκαήμερο του Δεκέμβρη. Παγωνιά, βροχές, δυνατός αέρας, πυκνή ομίχλη, ελαφριά χιονόπτωση ήταν τα χαρακτηριστικά του καιρού.

Με κόπο ο Παπακώστας χτύπησε στις 5 π.μ. την καμπάνα του Αγίου Γεωργίου, καλώντας τους πιστούς στη «Θεία Γέννηση». Αρκετοί ήταν οι πιστοί που, παρά το κρύο, πήγαν στην εκκλησία και άκουσαν το τροπάριο «Η Γέννησίς σου Χριστέ ο Θεός...» και αντάλλαξαν ευχές.

Και του χρόνου!

Άποψη από τη χιονισμένη Καλοσκοπή. (Από το site του Ηλία Πολυχροιάδη)

Δυνατό ανεμοσούρι έριξε τα ξημερώματα της Κυριακής 30/12/2012 έλατο στην ανηφόρα από Λαύρα (Αγ. Τριάδα) προς Βίγλα. Με συνέπεια να διακοπεί η επικοινωνία. Ο πρόεδρος της κοινότητας Καλοσκοπής ενημέρωσε τις υπηρεσίες του Δήμου και σύντομα μετατόπισαν το δέντρο κι έριξαν αλάτι στο παγωμένο οδόστρωμα. (Από το site του Παπα-Κώστα)

Αυγουστιάτικες Εκδηλώσεις

Θα ήταν παράλειψη εκ μέρους μου να μην συγχαρώ τον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ, την δραστήρια πρόεδρό του καθώς και τα αξιόλογα μέλη του για την διοργάνωση των φετινών εορταστικών εκδηλώσεων του Αυγούστου, οι οποίες κατά γενική ομολογία σημείωσαν απόλυτη επιτυχία.

Ο παραδοσιακός χορός στην πλατεία του χωριού θύμιζε παλαιότερες αξέχαστες εποχές, όταν ο αχός των οργάνων του Πάννη Πράντζα, του Γιώργου Μερακλή και το νταούλι του Χαμπλοκώστα αντιβούιζαν ολόγυρα στα δάση και οι ιαχές των νεαρών χορευταράδων μεσουρανούσαν.

Τέτοιες αλησμόνητες στιγμές τις ξαναζήσαμε το βράδυ της 15ης Αυγούστου. «Άς πάει και το παλιάμπελο».

Την παραπάνω βραδιά, ξεχάσαμε για λίγο το άγχος, τις σκοτούρες μας και τα δυσεπίλυτα προβλήματά μας.

Έχουμε ιερό χρέος να παραδώσουμε στους νέους μας τα δημοτικά τραγούδια μας άφθαρτα και αλώβητα, όπως τα παραλάβαμε από τους γονείς μας. Και στις διάφορες χαρούμενες εκδηλώσεις τους να διασκεδάζουν με παραδοσιακούς σκοπούς. Να μην προτιμούν την ξενόφερτη μουσική κουλτούρα.

Υπενθυμίζουμε στα βλαστάρια μας ότι με τα τραγούδια της πατροπαράδοτης κληρονομιάς

μας και τα μυθεύματα της γιαγιάς τους γαλουχήθηκαν. Η προέλευση των δημοτικών τραγουδιών μας και των μοιρολογιών χάνεται στα βάθη των αιώνων.

Στους νέους ταλαντούχους μουσικούς, χωριανούς και ξένους, που μας διασκέδασαν τον Δεκαπενταύγουστο καθώς και στον καλλικέλαδο τραγουδιστή που μας εντυπωσίασε με τη θαύμασια φωνή του, θερμά συγχαρητήρια.

Άλλη μια γιορταστική βραδιά στις 30 Αυγούστου του Αγίου Αλεξάνδρου χάρηκαν αυτή τη φορά οι Ρουγιώτες. Με την ευκαιρία που γιόρταζε ο εγγονός του Παπαγιάννη Λευκαδίτη, Αλέξανδρος, διοργανώθηκε από τον αξιοσέβαστο ιερέα γιορτή στον ιερό χώρο της Παναγίας. Στη γιορτή δεν συμμετείχαν μόνο ρουγιώτες, αλλά και δεκάδες ακόμα χωριανοί, οι οποίοι διασκέδασαν με το κασετόφωνο του Κ. Λίτσου ως τα ξημερώματα της επομένης.

Η βραδιά ήταν υπέροχη. Η δροσιστική αύρα του βουνού και τα δημοτικά τραγούδια, που ακούγονταν μες την γαλήνια Αυγουστιάτικη νύχτα σκόρπιζαν σε όλους μας χαρά και αγαλλίαση.

Η παπαδιά, η αρχόντισσα της γιορταστικής βραδιάς, ευγενική και πρόσχαρη πρόσφερε τα χειροποίητα καλούδια.

Συγχαρητήρια και του χρόνου!

Γεοφάνης Λευκαδίτης

Οδοιπορικό στη Νεραϊδόλακα

Πριν από τον πόλεμο του 1940, εικοσάχρονοι τότε, διακατεχόμενοι από αισθήματα φυσιολατρίας και αγάπης για τον τόπο μας αποφασίσαμε την ανάβαση στην πολυφημισμένη Νεραϊδόλακα, στο ξακουστό τοπίο με τα ξωτικά πλάσματα. Ο χώρος αυτός βρίσκεται στην κορυφή της Γκιώνας, πιο κάτω από την Πυραμίδα. Υπέρτατη η επιθυμία μας να δούμε από κοντά τις πεντάμορφες νεραϊδες ολόγυμνες με ξέπλεκα μαλλιά να στροβιλίζουν γελαστές εμπρός μας.

Η ανάβαση μας στο θεόρατο βουνό των θρύλων, του μύθου και των παραδόσεων με την αρχέγονη ιστορία του, πραγματοποιήθηκε στις αρχές Αυγούστου. Δεν είχε ακόμα ξημερώσει όταν φτάσαμε στο Σταυρό. Σταθήκαμε για λίγο στον αιωνόβιο ολομόναχο έλατο που δεσπόζει στην περιοχή να ξαποστάσουμε. Η δροσιστική αύρα του βουνού χαίδευε τα μέτωπα μας. Για αρκετή ώρα καμαρώναμε τον περήφανο γηραλέο έλατο, άγρυπνο φρουρό της πανέμορφης Καλοσκοπής που βιγλίζει, από το σύρραχο του (υψ. 1300 μ) στον απέραντο ορίζοντα που απλώνεται εμπρός του, τα καμποχώρια, τις βουνοκορφές του Παρνασσού και του Καλλίδρομου. Στην Φτερόλακα άρχισε να ροδίζει η ανατολή.

Η ολοπόρφυρη πύρινη σφαίρα του ήλιου ξεμυτίζοντας σιγά-σιγά στη ράχη του Καλλίδρομου χρύσωνε τις κορφές και τις πλαγιές της Γκιώνας. Ανηφορίζοντας στον γεροντόβραχο με τους απότομους γκρεμούς και τους απύθμενους βράχους του, στο ύψωμα τους ανταμώνσαμε βοσκούς οι οποίοι μας πληροφόρησαν για το θρυλικό ραφτ' το μονοπάτι' και το οποίο απ' τ' αλάργα ατενίζαμε καταγοητευμένοι προσεκτικά για αρκετή ώρα. Οι τσοπάνηδες μας είπαν ότι, ο Κελεπούρης (Ευθ. Αλεξίου) το διάβαινε κι ότι μια φορά στο πιο επικίνδυνο σημείο του ήρθε φάτσα με φάτσα μ' έναν λύκο ο οποίος επιχειρώντας να γυρίσει πίσω έπεσε το αγρίμι στο γκρεμό και σκοτώθηκε. Του ραφτ' το μονοπάτι' βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά του βουνού. Πρόκειται για ένα κακοτράχαλο στενό και δύσβατο μονοπάτι στη μέση των τεράστιων κατακόρυφων βράχων κάτω από τους οποίους υπάρχει άβυσσος. Φτάσαμε στο Διάσελο, στο απέραντο Κουκουβιστιανό λιβάδι με την πλούσια χλόη και την κρυσταλλένια πηγή. Αφού ξαπλώσαμε στο πλάι της και ξεκουραστήκαμε, σκύψαμε και ήπιαμε κρύο νεράκι από τη βρυσούλα με το ερεθιστικό όσο και ευχάριστο για το αντρικό στοιχείο όνομα. Στη συνέχεια διαβήκαμε από τη στρούγκα του μπάρμπα Ανδρέα Σαλταπήδα. Ο καλοκάγαθος και φιλόξενος κτηνοτρόφος αφού μας φίλεψε προϊόντα της στάνης του, μας ρώτησε αν σκοπεύαμε να ανεβούμε στην κορυφή της Γκιώνας.

- Όχι, του απαντήσαμε. Αυτό το οδοιπορικό μας το αφήσαμε για άλλη φορά. Τώρα θα πάμε

στη Νεραϊδόλακα και θα ξευχτήσουμε εκεί ώσπου να βγούν οι νεραϊδες να τις δούμε.

Ο μπάρμπα Ανδρέας ξεκαρδίστηκε στα γέλια:

- Αυτόν τον καημό παιδάκια μ' τον έχουν όλοι όσοι έρχονται ως εδώ. Δεν είστε οι πρώτοι. Άλλωστε αυτό το ψώνιο το είχα κι εγώ νεώτερος φυσικά. Πήγα ένα βράδυ και παραφύλαξα να ιδώ τις νεραϊδες με ολόγιομο φεγγάρ' να χορεύουν γυμνές. Να χαρώ ο άμοιρος λιγάκι. Ώσπου να βγεί το φεγγάρ' αποκοιμήθηκα. Στο πρωτούπνι είδα 6-7 λυγερόκορμες ολόξανθες κι αεράτες κοπελιές να χοροπηδούν ναζιάρικα και να με κοροϊδεύουν. Στη συνέχεια έβγαλαν τα αραχνούφανα ολόλευκα φουστάνια τους κι ολόγυμνες και προκλητικές ερχόνταν γυροβολιά μου. Η χαρά μου εκείνη δεν κράτησε πολύ. Ξημερώνοντας ένα όρνιο έκρωζε πάνω απ' το κεφάλι μου. Ξυλιασμένος απ' το τσουχτερό κρύο ξύπνησα τρέμοντας. Ήταν ένα όνειρο. Όλα παιδάκια μ' είναι παραμύθια.

Η αφήγηση του λεβεντόγερου τσοπάνη μας κατέπληξε. Κι ο μπάρμπα Ανδρέας συνέχισε:

- Το πάθημα μου με τις νεραϊδες μολόγησα τότε και στο καφενείο του χωριού κι όλοι γέλασαν με την ψυχή τους. Ο δάσκαλος μας εξήγησε:

- "Πρόκειται για δαιμονικά πλάσματα της λαϊκής φαντασίας με μορφή νέας γυναίκας με εξωτική ομορφιά. Κατά την παραδοσιακή μυθολογία νεραϊδες υπάρχουν παντού στα βουνά, στα βαθιά φαράγγια, στους εγκαταλελειμμένους πύργους, στις λίμνες να λούζονται, κ.α."

Ευχαριστώντας το ν μπάρμπα Ανδρέα για τη φιλοφρόνηση του ανηφορίσαμε για τη Νεραϊδόλακα. Αφού δεν επρόκειτο να δούμε τις νεραϊδες να χορεύουν γυμνές και να τραγουδούν δε διανυκτερεύσαμε στην πίστα τους. Απολαύσαμε με βουλιμία από τον εξώστη της Γκιώνας ολόγυρα τη φύση, απόμακρα χωριά και πολιτείες, απέραντα δάση, ράχες και λαγκάδια. Κατηφορίζοντας περάσαμε από το **δοκίμι** (Βαριάπετρα) δοκιμάσαμε ανεπιτυχώς τη δύναμη μας. Στη συνέχεια διαβήκαμε τη Ζαχαρέικη στρούγκα και γευτήκαμε το περίφημο χιονόγαλο. Πρόκειται για ολόπαχο πρόβιο γάλα ανάμεικτο με καθαρό χιόνι που βρίσκεται στις βαθιές χαράδρες του βουνού άλιωτο όλο το καλοκαίρι. Τον επόμενο χειμώνα το προηγούμενο χιόνι σκεπάζεται με φρέσκο.

Σεκλετισμένοι που δεν είδαμε τις νεραϊδες κρατώντας λίγο τσάι του βουνού και δύο ματσάκια ρίγανη που μοσχοβολούσε, με τις πυγολαμπίδες και το μονότονο τραγούδι των γρύλων στις νεροσυρμές, επιστρέψαμε στο σπιτικό μας νιώθοντας σεβασμό και αγάπη για τους φιλόξενους και καλοσυνάτους κτηνοτρόφους μας.

Θεοφάνης Λευκαδίτης

Εκδρομή των νέων στην Τράκα

Η ρουτίνα σε κουράζει, έτσι δεν λένε οι περισσότεροι; Ε, αυτό συνέβη και σε εμάς. Για αυτό αποφασίσαμε να ξεφύγουμε λιγάκι και διοργανώσαμε μια μικρή εκδρομή στη Τράκα. Ήταν τέλη Ιουλίου και θυμάμαι πως δεν είχε μαζευτεί ακόμα όλη η παρέα μας στο χωριό. Αυτό όμως δεν μας εμπόδισε. Τα είχαμε κανονίσει όλα, την ώρα και τον τόπο συνάντησης, τα πράγματα που έπρεπε να έχουμε μαζί μας, μέχρι και τι φαγητό θα φέρει ο καθένας! Έτσι και έγινε...

Στις 7 το πρωί ημέρα Τρίτη, 31 Ιουλίου, μαζευτήκαμε όλοι στην πλατεία με τα καπελάκια, τις ζακέτες, τα σακιδιά μας, ακόμα και μαγκούρες ή γκλίτσες, όπως συνηθίζουν να λέγονται, είχαμε. Την ίδια ώρα με εμάς θα ξεκινούσε και ο κ. Γιάννης Πάντος, ο μπαμπάς της Θοδώρας, ο οποίος θα πήγαινε πιο μπροστά από εμάς με το αυτοκίνητο για να βεβαιωθεί ότι ο δρόμος ήταν εντάξει και δεν υπήρχε κάτι επικίνδυνο. Έτσι κι έγινε, ξεκινήσαμε από την πλατεία σιγά σιγά και πήραμε τον ανηφορικό δρόμο για την Τράκα. Επειδή θέλαμε να γλιτώσουμε λίγο δρόμο, πήγαμε από ένα μονοπατάκι. Όταν βγήκαμε στο δρόμο, κάναμε μια μικρή στάση για νερό και για να ξεκουραστούμε λίγο και τότε ήταν που καταλάβαμε ότι στην παρέα μας είχε προστεθεί ένα ακόμη μέλος. Δεν ήταν άλλη από την αδέσποτη σκυλίτσα του χωριού μας, την οποία εμείς έχουμε ονομάσει Ελευθερία ή, όπως λέει και η Γιούλη (Τομαρά), Ατίθαση Γλώσσα. Η μικρή Ελευθερίτσα μας συνόδεψε σε όλη τη διαδρομή.

Η βόλτα μας κύλισε με αρκετή πλάκα και γέλιο, καθώς από το συγκεκριμένο δρόμο περνούν αρκετά φορτηγά των οποίων οι οδηγοί μόλις μας έβλεπαν μας κόρναραν μελωδικά και εμείς βέβαια δεν χάναμε την ευκαιρία να τους χαιρετήσουμε γεμάτοι χαρά και ενθουσιασμό. Όταν φτάσαμε στην Τράκα, βρήκαμε ένα σκιερό μέρος να καθίσουμε και ξεκίνησε ένας ένας να βγάζει τα καλούδια που είχε πάρει από το σπίτι. Οι περισσότεροι είχαν τoστ και κρουασάν. Τη μεγάλη διαφορά όμως έκανε η «τετράδα», όπως την αποκαλούμε (Παναγιώτης & Γιώργος Μώρρης, Κωνσταντίνα & Γιούλη Τομαρά), η οποία εκτός από τα συνηθισμένα τoστ, είχε φέρει ντοματούλες και ελιές τις οποίες κερνούσε σε όλα τα παιδιά. Όταν φάγαμε και ξεκουραστήκαμε λιγάκι, εξερευνήσαμε τη γύρω περιοχή, είδαμε τα βατραχάκια που ήταν μέσα στη γούρνα και βγάλαμε αρκετές φωτογραφίες. Τα περισσότε-

ρα αγόρια της παρέας, όσο εμείς εξερευνούσαμε, "βασάνιζαν" τα κακόμοιρα τα βατραχάκια. Ο Κώστας (Ψωμακέλης) αποφάσισε μάλιστα να πάρει και 3 μικρούς γυρίνους πίσω στο χωριό, για ενθύμιο, όπως έλεγε.

Μετά από κάμποση ώρα αποφασίσαμε να πάρουμε το δρόμο της επιστροφής. Όταν φτάσαμε στο σταυροδρόμι, κάποιοι από εμάς αποφάσισαν να μην κατέβουν από το μονοπάτι, αλλά να συνεχίσουν κανονικά από το δρόμο. Έτσι συμφωνήσαμε να συναντηθούμε όλοι στην πλατεία για μπουγέλο, όπως το είχαμε συνεννοηθεί από την προηγούμενη μέρα. Γι' αυτό είχαν έρθει όλοι προετοιμασμένοι με τα τάπερ και τα ποτηράκια τους. Έτσι, με πολύ περπάτημα, γέλιο, αλλά και με πολύ νερό, τέλειωσε η μικρή και ευχάριστη εμπειρία μας.

Τα παιδιά που πήραν μέρος με αλφαβητική σειρά είναι:

Βελέτζας Νίκος
 Καλογήρου Σοφία
 Καραδήμος Βασίλης
 Κωνσταντίνου Μαριάννα
 Μώρρης Παναγιώτης
 Μώρρης Γιώργος
 Νικολακόπουλος Αποστόλης
 Πάντου Θοδώρα
 Σύρρου Μαρίνα
 Τομαρά Κωνσταντίνα
 Τομαρά Γιούλη
 Τσαντήλας Σταύρος
 Ψωμακέλη Γιώτα
 Ψωμακέλης Κώστας

Ευχαριστούμε τον κ. Γιάννη Πάντο.

Μαριάννα Κωνσταντίνου

*Δημοσιεύουμε Προικοσύμφωνο του 1914
που με αγάπη είχε διαφυλάξει στο αρχείο μας η αγαπημένη μας Φιλίτσα Αλεξίου*

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟ ΤΟΥ 1914

Αριθμ. 998 Προικίου δραχμ. 2000

Εν τω χωρίω Κουκοβίστη και εν τή αυτοίτη οικία του Παν. Θεοδ. Τσώνου, ένθα δια τη σύνταξη τούδε μετά την ενάτην 9 Ιουνίου, ημέραν Δευτέραν του έτους χίλια εννιακόσια δέκα τέσσερα (1914) ενώπιον εμού του Συμβολαιογράφου Δωριέων κατοικοεδρεύοντα ήδη εν Μαυρολιθαρίω, Θεοδώρου Ζ. Πολυτοπούλου και των γνωστών μου μαρτύρων πολιτών Ελλήνων και μη εξαιρετέων Πανγ. Θ. Τσώνου, εμπόρου και Αθανασίου Δ. Σκουρτιά εμβαλωματού και κατοίκων Κουκοβίστης Δωριέων ενεφανίσθησαν οι γνωστοί μοι και τοις μαρτύροις κ. Ιωάννης Κ. Τσαπάρας, γεωργός και η Μαρία σύζυγος Ιωάννου Τσαπάρα, οικοκυρά και εξ' άλλου ο Ευθύμιος Αριστ. Λευκαδίτης, γεωργός κάτοικοι άπαντες Κουκοβίστης και συνομολόγησαν τα εξής:

Οι Ιωάννης Κ. Τσαπάρας και η σύζυγός του Μαρία εκδίδοντες εις γάμον προσεχώς την εαυτών θυγατέρα ονόματι Παναγιού μετά του Ευθυμίου Αρ. Λευκαδίτη συνιστώσι δια τούδε προίκα της θυγατρός των ταύτης της δίδουσι ούτω λόγω προικός το μερίδιον της προς τον νυμφίον Ευθύμιον Λευκαδίτην 1) τον συνήθη ρουχισμόν αξίας δραχμών εκατό πενήντα (150) και 2) τα κάτωθι ακίνητα κείμενα εν τη περιφέρεια του χωρίου Κουκοβίστης του τέως Δήμου Δωριέων και περιελθόντα τοις προικοδόταις εκ πατρομητρικής κληρονομίας μνημονεύοντα ήτοι 1) μίαν οικίαν ανώγειον μετά της αυλής της και κήπου εκτάσεως ενός περίπου στρέμματος και με όρια γύρω εν γένει αδελφών Κώστα Σφετσώρη, Παναγ. Ηλ. Δανιήλ, Γεωργίου Δ. Δανιήλ του δρόμου κείμενα εντός της Κουκοβίστης. 2) αγρού εις θέσιν Πυργάκι και με όρια γύρω εν γένει αγρών Παν. Δανιήλ, Ιωάννου Κεραμίδα, Παναγ. Χριστοδούλου και Ιωάννη Κόλλια. 3) αγρόν εις θέσιν Βρύζες με όρια Παπαταξιάρχου Κόλλια και δρόμους 4) αγρόν εις θέσιν Διακονιάρη ρέμα με όρια, με ρέματα, Χρήστου Λευκαδίου και Δημ. Κωστούρου. 5) αγρόν εις Ψηλήν Ράχην και με όρια Παναγιώτην Κ. Τσαπάρα και δάσος 6) αγρόν εις θέσιν Κέδρος και με όρια Ιωάννη Μαντσού, Παναγιώτη Δ. Ράπτη και ρέμα, 7) αγρόν εις θέσιν Ξεροβούνι και με όρια Ταξιάρχου Κυριαζή, Ιωάν. Τσόχλα και Ιωάν. Μαλιβίτση, 8) αγρόν εις θέσιν Πλατανάκι και με όρια Παναγ. Δανιήλ, Παναγή Νταίρη και ρέματα 9) αγρόν εις θέσιν Ξεροβούνι και με όρια με δάσος γύρω, 10) αγρόν εις θέσιν Ψηλό Κοτρώνι και με όρια του Λουκά Πριόβολου, Ιωάννη Χασιακού, Κώστα Μαντά και δρόμον, 11) Άμπελον εις θέσιν Κούτσουρα και με όρια δρόμου κληρονόμους του Κώστα Λευκαδίτη, άτινα δίδοντες ως άνω προίκα οι προικοδόται προς νυμφίον Ευθυμίου Λευκαδίτην παρακρατούσι εφ' όρου ζωής των την επικαρπία του εις θέσιν Κοτρώνι αγρού και την θέσιν Φονιά αμπέλου και ενός προς ανατολάς δωματίου της οικίας εξετιμήθησαν δε συλλήβδην τα ως προίκα ως άνω δοθέντα εν γένει κατά νόμον δια το χαρτόσημον και την μεταγραφήν αδιατιμήτως εις δραχμάς εν συνόλω νομίμως πεντακοσίας παντήκοντα (550) εδήλωσεν δε ο νυμφίος ότι θα προσέλθει ως εξώγαμβρος τοις προικοδόταις και ότι θα συγκατοικεί μετ' αυτών και προσέτι ότι θα προικίση εξ' ιδίων του την ετέραν θυγατέραν των προικοδοτών ονόματι Ευθυμίαν εις ην υπόσχεται και υποχρεούται να δώσει αυτή ως προίκα δραχμάς οχτακόσιας (800) μετρητάς και συνήθη εγχώριον ρουχισμόν αξίας δραχμών πεντακοσίων (500) και ότι εν περιπτώσει αθετήσεως τίνος των ρητών τούτου όρων εκ μέρους του νυμφίου Ευθυμίου Αρ. Λευκαδίτου το παρόν προικίων θεωρείται αυτοδικαίως άνίσχυρον και ουδενός δικαίου παρεκτικόν δια τον νυμφίον τούτου και άτινα πάντα απεδέχθησαν οι προικοδόταις. Ταύτα συνομολογησάντων και συναποδεχθέντων των συμβαλλομένων προς ούς υπέμνησα και ανέπτυξα την σημασίαν και έκτασιν των αποτελεσμάτων της πράξεως προς τη μεταγραφή τούδε και τα της παραλείψεως της ούτω γέγονε τόδε, ανεγνώσθη ευκρινώς και εντόνως εις τούτους και τους μάρτυρες και βεβαιωθέν νομίμως υπεγράφη υφ' όλων και εμού πλην της Μαρίας συζύγου Ιωάννου Κ. Τσαπάρα ομολογησάσης άγνοιαν γραμμάτων.

Οι λοιποί συμβαλλόμενοι
Ευθ. Κ. Λευκαδίτης
Ιωαν. Κ. Τσαπάρας

Οι μάρτυρες
Παν Θ. Τσώνος
Α. Σκουρτιάς

Ο Συμβολαιογράφος Δωριέων
ΤΣ. Ι. Θεοδ. Ι. Πολιτόπουλος

ακριβές αντίγραφον αυθημερόν.

Συμβόλαιο προικός εκ μέρους του Ιωάννου Κ. Τσαπάρα.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Θέμης Κορνάκος και η Λίλα Πατσιάδου στις 23 Αυγούστου απέκτησαν τη δεύτερη κόρη τους. Να ζήσει η νεογέννητη!

ΓΑΜΟΙ

• Η Ευφροσύνη Μώρη του Ευθύμιου (Κατσιάνη) και ο Ιωάννης Τσιάκας την 1/9/2012 τέλεσαν το γάμο τους στον Ιερό Ναό του Παντοκράτορα στο νησί των Παξών. (διόρθωση-συγγνώμη)

• Στις 3/11/2012 στον Ιερό Ναό Αγ. Κων/νου Γλυφάδας ο Κώστας Σ. Παντελάκης ενώθηκε με τα δεσμά του γάμου την αγαπημένη του Μαρία.

Στα νέα ζευγάρια ευχόμαστε κάθε ευτυχία!

ΠΕΝΘΗ

Επιμνημόσυνος Δέηση - Μνήμη ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΡΙΣΤ. ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ

Μνημόσυνο 40 ημερών τέλεσαν τα μέλη της οικογένειας Γεωργίου Πριοβόλου στις 17/11 για την ανάπαυση της ψυχής του, στο κοιμητήριο της Λωζάνης στην Ελβετία, όπου και η τελευταία κατοικία του.

Ειδική θρησκευτική τελετή στη μνήμη του αποβιώσαντος έγινε και στον Άγιο Γεώργιο Καλοσκοπής στις 18/11. Λειτουργός ήταν ο εφημέριος Παπα-Κώστας ο οποίος μάλιστα με λίγα λόγια αναφέρθηκε στο μεγάλο ενδιαφέρον που είχε επιδείξει ο εκλιπών για την επισκευή και τη συντήρηση των εκκλησιών και ιδιαίτερα του πολιούχου μας.

Πολλοί ήταν οι χωριανοί και οι φίλοι που παραβρέθηκαν στην θρησκευτική αυτή τελετή που

με ευλάβεια προσευχήθηκαν και παρακάλεσαν ο Θεός να τον κατατάξει στο χώρο των εκλεκτών.

Ο χωριανός μας **Αθαν. Μαλεβίτσης** αναφέρθηκε στο έργο και την προσωπικότητα του εκλιπόντος με τα ακόλουθα λόγια:

“Μαζευτήκαμε σήμερα να τελέσουμε το μνημόσυνο των 40 ημερών για την ανάπαυση της ψυχής ενός γνήσιου τέκνου του χωριού μας. Του αιωνόβιου, μέχρι χθες, Γιώργου Πριόβολου που πριν από 40 ημέρες έφυγε από τον κόσμο αυτό και να παρακαλέσουμε το Θεό να τον κατατάξει σε σκηνές δικαίων.

Χθες 17/11 η οικογένειά του τέλεσε αντίστοιχο μνημόσυνο στο κοιμητήριο της ορθόδοξης εκκλησίας της Λωζάνης στην Ελβετία κι επειδή δεν ήταν δυνατή η εδώ παρουσία τους, ύστερα από παράκλησή της και λόγω της μεγάλης αγάπης που έτρεφε προς το χωριό ο αλησμόνητος Γιώργος, τελείται το μνημόσυνο αυτό.

Αγαπητοί χωριανοί,

το χωριό μας φτώχυνε. Η λύπη μας είναι μεγάλη. Μεγάθη τέτοιων ανθρώπων δεν υπάρχουν στην εποχή μας.

Ο μεταστάς, γιος του Αριστείδη και της Μαρίας Πριοβόλου, γεννήθηκε στην Καλοσκοπή το 1915, από το δημοτικό σχολείο της οποίας και απεφοίτησε.

Το 1928 κατέβηκε στην Αθήνα όπου του συμπαραστάθηκαν τα μεγαλύτερα αδέρφια του ο Λουκάς και ο Ζαχαρίας (ο περίφημος Ζ.Α.Π.) που ανέλαβαν την φροντίδα της μόρφωσής του (Σχολαρχείο, Ανωτάτη Εμπορική).

Το 1937 καλείται να υπηρετή-

σει την στρατιωτική του θητεία ως έφεδρος αξιωματικός.

Κατά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο τον βρίσκουμε στρατευμένο στον ελληνοϊταλικό πόλεμο, που μετά την κατάρρευση του, όπως γράφει στο βιβλίο του, “κατευθύνθηκα προς το χωριό μου την Καλοσκοπή. Δεν έπαψα να είμαι στρατιώτης”.

Στρατιώτης λοιπόν, αντάρτης, φρούραρχος, αλλά και όμηρος, μαζί με τους άλλους χωριανούς στην Θήβα, αλλά και παραπέρα ταλαιπωρίες στις φυλακές Καλλιθέας και Αβέρωφ. Αυτή ήταν η ζωή του κατά την περίοδο της κατοχής.

Ο αείμνηστος, ξάστερο μυαλό σαν τους ορίζοντες των βουνών της Κουκουβίστας διατήρησε σ’ όλη του τη ζωή το ήθος του ανθρώπου της υπαίθρου, της αυστηρής παράδοσης και της δημιουργικής παρουσίας.

Υλικά και ηθικά μέχρι το τέλος της μακρόχρονης ζωής του ήταν παρών στην πορεία και τις ανάγκες του χωριού μας.

Τα χρόνια που λειτουργούσε το σχολείο φρόντιζε να μην λείψει η γραφική ύλη από τους μαθητές, που τότε ήταν δυσεύρετη. Υπάρχει μάλιστα στο αρχείο του ευχαριστήριο επιστολή των μαθητών της Ε΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου που έγραψε η μαθήτρια Γεωργία Ραπποπούλου, που δυστυχώς έφυγε και αυτή πρόωρα από κοντά μας κι έχει ως εξής:

“Σεβαστέ κύριε Πριόβολε

Λάβαμε τα δώρα τα οποία μας εστειλάτε και σας ευχαριστούμε πολύ που μας εθυμηθήκατε. Τα δώρα εμοιράστηκαν σε όλα τα παιδιά του σχολείου. Πόση χαρά νοιώσαμε όταν τα πήραμε! Όλοι μας γνωρίζουμε

τον κόπο που κάνατε να τα αγοράσετε και να μας τα στείλετε και γι αυτό σας ευχαριστούμε θερμώς. Όλα τα παιδιά του σχολείου παρακαλέσαμε το Θεό να σας φυλάγει από κάθε κακό και λύπη.

Με σεβασμό
Εν Καλοσκοπή τη 11/1/65
Γεωργία Ραπποπούλου”

Τι υπήρξε για το Σύνδεσμό μας ο μεταστάς το γνωρίζουμε όλοι μας. Αξιόλογες και συχνές οι προσφορές του.

Μεγάλη του επιθυμία ήταν να δει αγιογραφημένο το εσωτερικό του ιερού ναού του Αγ. Γεωργίου και η ευκαιρία του δόθηκε μόλις τελείωσε η ανακαίνιση του οικοδομήματος. Με τη συμπαράσταση της συζύγου του Ιωάννας και των μελών της οικογενείας του, που η προσφορά και η ευεργεσία είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα των Πριοβολαίων, έγινε ένας περικαλλής ναός διακοσμημένος με πλούσια εικονογράφηση.

Με χαρά σήμερα βλέπουμε ότι συνετελέσθη η αντικατάσταση της κατεστραμμένης στέγης. Ήταν η τελευταία του επιθυμία. Τον είδαμε για τελευταία φορά ευθυτενή, με καθαρό μυαλό που παρά τα 97 του χρόνια ήλθε από τη Λωζάνη στις 6 Αυγούστου με σκοπό να προσκυνήσει στον Άγιο Γεώργιο και με μεγάλη χαρά μας γνώρισε την ωραία χειρονομία του.

Για την καλοσύνη του, για την αγάπη που μας έδειξε θα τον ανταμείψει ο Θεός.

Τούτη την ώρα εμείς θρηνούμε μια ωραία μορφή που ανεχώρησε σε ταξίδι χωρίς επιστροφή.

Σου απευθύνει Γιώργο ολόκληρη η κοινότητα των ψυχών της Κουκουβίστας τον τελευταίο χαιρετισμό και την ευγνωμοσύνη μας.

Στο τελευταίο σου ταξίδι σε συνοδεύει η αγάπη μας. Αιώνια σου η μνήμη αλησμόνητε Γιώργο.”

Αθανάσιος Μαλεβίτσης

Σταυρούλα Βλάχου-Παπαϊωάννου

Στις 5/7/2012 απεβίωσε στα Καστέλλια όπου διέμενε η Σταυρούλα Βλάχου-Παπαϊωάννου. Κόρη του Φώτη Βλάχου, γεννήθηκε στην Καλοσκοπή, παντρεύτηκε τον Πανουργιά Παπαϊωάννου στα Καστέλλια και απέκτησαν μαζί παιδιά κι εγγόνια.

Ταξιάρχης Παν. Τομαράς 1935-2012

Από την παλιά φρουρά της παροικίας μας στη Θεσσαλονίκη έφυγε πρόσφατα ο Ταξιάρχης Παν. Τομαράς, σε ηλικία 77 ετών.

Ο Ταξιάρχης καθώς και τα άλλα πέντε παιδιά του Παναγιώτη και της Παρασκευής Τομαρά εγκατέλειψαν την περίοδο του εμφυλίου το χωριό και εγκαταστάθηκαν στη Θεσσαλονίκη, όπου αρχικά όλοι μαζί και αργότερα μεμονωμένα, δημιούργησαν καταστήματα παραγωγής κι εμπορίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Φημισμένη η επιχείρηση του Ταξιάρχη με την επωνυμία “ΔΟΡΚΑΔΑ” που την συνεχίζουν οι αδελφοί (Ευθύμιος και Ιωάννης) Γκαβαλίνη, μετά την συνταξιοδότησή του. Με την σύζυγό του Παρασκευή απέκτησαν δυο κόρες, την Μαρία (δικηγόρο) και την Παναγιώτα (φαρμακοποιό).

Ο Ταξιάρχης εκτός από αξιόλογος συμπολίτης ήταν και εξαιρετος ακορντεονίστας. Για

το σπουδαίο του αυτό μεράκι έχουμε γράψει περισσότερα στο τεύχος 141/2006, σελ. 180.

Μαγδαληνή Άρτ. Κάλη 1927-2012

Στη Γραβιά όπου είχε εγκατασταθεί η οικογένεια του χωριανού μας υδραυλικού Αρτέμη Κάλη, απεβίωσε η σύζυγός του Μαγδαληνή το γένος Δημ. Βλάχου (Ρίτσου). Είχε γεννηθεί το 1927 και είχε αποκτήσει δυο αγόρια, τον Ταξιάρχη (οδηγό ταξί) και τον Βασίλη.

Ευθύμιος Ιωάννου Χαμηλός 1949-2012

Ήταν 63 ετών και είχε πρόβλημα με την καρδιά του που τον τλαιπώρησε από το καλο-

καίρι. Τις τελευταίες μέρες τις πέρασε στο νοσοκομείο, έχοντας στο πλευρό του την σύζυγό του Κατερίνα.

Είχε γεννηθεί το 1949 όταν η οικογένεια του αλησμόνητου μπαρμπα-Γιάννη και της ακούραστης γιαγιάς Παρασκευής εγκατέλειψαν το χωριό κι εγκαταστάθηκαν στη Λαμία την περίοδο του εμφυλίου.

Παντρεύτηκε με την χωριανή μας Κατερίνα (κόρη του Αγησίλαου Χαραλάμπους) με την οποία είχε αποκτήσει δύο κόρες την Έφη, υπάλληλο του ΙΚΑ και την Βιβή φιλόλογο καθηγήτρια, που σήμερα έχουν δικές τους οικογένειες. Ο Θύμιος (Μάκης) είχε σταδιοδρομήσει στην αεροπορία και μετά την συνταξιοδότησή του ασχολήθηκε, συνεργαζόμενος με τον αδελφό του Δημήτρη, στην εκμετάλλευση μεζεδοπωλείου στην Λαμία τα περίφημα “Γυρίσματα”.

Αξιαγάπητος πάντα, γελαστός

και πρόθυμος σε όλους.
A.N.M.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη στον ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής στη Λαμία, όπου η κόρη του **Παρασκευή** τον αποχαιρέτησε με τα ακόλουθα συγκινητικά λόγια:

“Θα μου επιτρέψετε να πω λίγα λόγια αποχαιρετώντας τον πατέρα μου όπως και όσο αντέξω. Κατ’ αρχήν είμαι σίγουρη ότι όλοι εδώ εμείς, οι συγγενείς, οι συνάδελφοι, οι φίλοι, δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι σήμερα μας μάζεψε εδώ ο Μάκης για τέτοιο λόγο!

Ο πατέρας μου λάτρευε τις συγκεντρώσεις και τις συνόδευε πάντα με γέλια, τραγούδια, μπόλικο κρασί και άφθονο φαγητό.

Ο Μάκης, ο φίλος, όπως λένε όλοι οι φίλοι σου μπαμπά, ήταν έξω καρδιά!

Καλαμπουρτζής, κεφάτος, αγαπητός... βοηθούσε όποιον τον χρειαζόταν στα εύκολα ή στα δύσκολα.

Ο Μάκης ο συνάδελφος, δεν απείχε πολύ από τον φίλο. Τόσες μέρες με την πρόσφατη περιπέτεια σου ακούσαμε ιστορίες ζωγραφισμένες με ζωηρά χρώματα... Για τον Μάκη που έτρεχε για όλους, τον Μάκη που βοηθούσε στις υπηρεσίες, που φρόντιζε να ακούγονται γέλια στη δουλειά και τόσα άλλα!

Ο Μάκης ο συγγενής ήταν για όλους αδελφός. Δοτικός, συμπαραστάτης, μια ζεστή αγκαλιά για όλους και η ψυχή της παρέας στις οικογενειακές συγκεντρώσεις.

Όσο για τον Μάκη, πατέρα, σύζυγο και παππού θα μπορούσα να μιλάω για ώρες αλλά έχω μόνο λίγα λεπτά να σας πω. Μαζί με τη μανούλα πά-

ντα δίπλα της με αγωνία αλλά και ενθάρρυνση σε κάθε μας βήμα. Μαζί με αγάπη και πολλές δυσκολίες. Μας πρόσφερε αλησμόνητες χαρές. Κάθε δυσκολία γινόταν αφορμή να δεθούμε ακόμη περισσότερο.

Έζησες δύσκολα αλλά ωραία παιδικά χρόνια, όπως μας έλεγες... Πέρασες δυσκολίες στην σχολή αλλά είχες πολλές καλές στιγμές να θυμάσαι... Παντρεύτηκες, έκανες μια θαυμάσια οικογένεια, χάρηκες εγγόνια, αλλά αν με ρωτάς θα σου πω ότι έφυγες νωρίς! Θέλω να σου πω -αν και το ξέρεις- ότι κάναμε υπεράνθρωπες προσπάθειες για να ξεπεράσουμε όλοι μαζί την τελευταία σου περιπέτεια. Αλλά ήσουν τόσο άτυχος ρε μπαμπά. Τώρα που δεν ακούς πια να ξέρεις ότι θα προσέχουμε την μαμά, όπως επανειλημμένα μας ζήτησες. Θα διηγούμαστε κεφάτες ιστορίες στα εγγόνια σου από τις χιλιάδες αναμνήσεις που μας χάρισες.

Θα σε θυμόμαστε για πάντα.

Καλό σου ταξίδι στη γειτονιά των αγγέλων. Τώρα αυτοί θα είναι οι τυχεροί που θα σε έχουν κοντά τους.

Γιώργος Νικ. Αυγερινός 1929-2012

Ο Γιώργος Αυγερινός δεν υπάρχει πια ανάμεσά μας.

Πολλές οι αρετές και τα στοιχεία της ζωής που τιμούν τον εκδημήσαντα χωριανό μας. Είχε ανεπτυγμένο το αίσθημα της χρήσιμης κοινωνικής συμβίωσης. Αυτός και η σύζυγός του Αθανασία προβάλλουν ως λαμπρά παραδείγματα αληθινών χωριανών. Τους αξίζει

κάθε έπαινος.

Εμείς θα σταθούμε στην περίοδο της ζωής του που επέστρεψε στο χωριό και πήρε την απόφαση να ασχοληθεί με τα κοινωτικά μας. Τήρησε τις υποσχέσεις που είχε προεκλογικά δώσει. Έπαιξε σπουδαίο ρόλο στα χρόνια της θητείας του. Έκανε έργα, φύτεψε δένδρα. Έμεινε κοντά μας χειμώνα-καλοκαίρι, νύχτα-μέρα. Φερόταν φιλικά σε ντόπιους και ξένους. Στο φιλόξενο σπίτι του πρόσφερε σε όλους φιλία και αγάπη.

Καλό κατευόδιο Γιώργο. Ήσουν ο άρχοντας που αγάπησες και αγαπήθηκες από όλους μας.

A.N.M.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής. Χοροστάτησαν οι Ιερείς Παπακώστας, Παπαχαράλαμπος, Παπαγιάννης και Παπαθέμης.

Αποχαιρετισμός:

Τον νεκρό αποχαιρέτισε ο πρώην πρόεδρος του Συνδέσμου μας **Κωνσταντίνος Τούμπας** με τα ακόλουθα λόγια:

“Γιός του Νικολάου και της Βασιλικής Αυγερινού, μια φαιμελιά εφτά παιδιών. Το Δημοτικό σχολείο το τέλειωσε στην Καλοσκοπή. Άνθρωπος πράος, ευγενικός, μυαλωμένος, ήσυχος, αλλά και ενεργητικός.

Το 1951 παντρεύτηκε την Αθανασία Μεμένιου και αμέσως έφυγε για στρατιώτης, τελειώνοντας το 1954 γύρισε στο χωριό. Εκ φύσεως ανήσυχος άνθρωπος, πήρε τη γυναίκα του και έφυγε αμέσως για την Αθήνα. Εργάστηκε σε πολλές δουλειές. Το 1959 προσλήφθηκε ως κουρέας στην Αστυνομική σχολή Αστυφυλάκων, όπου εργάστηκε μέχρι το έτος 1967, ενώ ταυτόχρονα μάθαινε

την τέχνη της κοπποραπτικής, οπότε άνοιξε στην οδό Ιωαννίνων κατάστημα υποκαμίσων και βοηθούμενος από την άξια και αγαπημένη σύζυγό του Αθανασία και την κουινιάδα του, Κωνσταντίνα, έγινε ένας πολύ καλός επιχειρηματίας μέχρι το έτος 1995, οπότε εγκαταστάθηκε μονίμως στην Καλοσκοπή.

Στον ενδιάμεσο χρόνο με συνεργάτες ασχολήθηκε για τρία περίπου χρόνια με την ανέργεια και εμπορία ακινήτων.

Μετά τη συνταξιοδότησή του άρχισε να ανακατεύεται με τα κοινοτικά και σε λίγο έγινε πρόεδρος του χωριού. Πρέπει να παραδεχτούμε ότι ο Γιώργος Αυγερινός υπήρξε υπόδειγμα κοινοτικού λειτουργού, γιατί ενδιαφερόταν ανιδιοτελώς για όλους τους συγχωριανούς του και μεριμνούσε σε καθημερινή βάση για όλα τα προβλήματα του χωριού.

Μπορεί να μην είχε πολύ μεγάλη μόρφωση από απόψεως γραμμάτων, είχε όμως μια απέραντη κοινωνική μόρφωση και υποδομή, γι' αυτό όποια πόρτα κι αν χτυπούσε θα του άνοιγε και με τον τρόπο του πολλές φορές πετύχαινε το ακατόρθωτο. Είχε τη συμπάθεια και τον σεβασμό όλων των παραγόντων στη Φωκίδα και πιστεύω ότι ποτέ δεν χάλασαν το χατίρι στον πρόεδρο ή στο μπαρμπα-Γιώργο, όπως τον φώναζαν. Όταν έγινε ο Δήμος Γραβιάς εξελέγη Δημοτικός Σύμβουλος και από τη θέση αυτή έκανε τις προσπάθειές του για το χωριό. Υπήρξε υπόδειγμα προέδρου στο χωριό και πιστεύω ότι έχει αφήσει καταβολές στο σημερινό πρόεδρο, που κι αυτός πασχίζει το ίδιο για το χωριό.

Πέραν των άλλων, ο Γιώργος Αυγερινός υπήρξε ένας καλός

και ευσεβής χριστιανός και υπηρέτησε την εκκλησία παντοτρόπως για πολλά χρόνια.

Σήμερα έφυγε από κοντά μας ένας καλός άξιος δουλευτής και καταξιωμένος συμπολίτης μας, τον οποίο πρέπει να θυμόμαστε με σεβασμό και αγάπη. Η κουκουβιστιανή γη που θα τον δεχτεί σε λίγο να είναι ελαφριά και ο πανάγαθος Θεός να τον τάξει στην χορεία των δικαίων. Η οικογένειά του να έχει την εξ ύψους παρηγοριά του Κυρίου και πάντοτε να θυμούνται ότι ο σύζυγος πατέρας και παππούς ήταν ένας απίθανος άνθρωπος. ΣΤΟ ΚΑΛΟ ΦΙΛΕ, ΓΙΩΡΓΟ ΑΥΓΕΡΙΝΕ”

Κώστας Τούμπας

“Ο παππούς μου ο Γιώργος Αυγερινός

Σκέφτομαι ότι η ζωή ενός ανθρώπου που έφυγε από κοντά μας, θα χαρακτηρίζεται από τις πρώτες εικόνες που έρχονται στο μυαλό μας, κάθε φορά που τον σκεφτόμαστε. Πιστεύω ότι οι περισσότεροι που γνωρίσαμε τον Γιώργο θα φέρνουμε στο μυαλό μας έναν γλυκό, καλοσυνάτο και πάντα χαμογελαστό άνθρωπο. Αυτός ήταν ο Γιώργος... Οι αναμνήσεις λένε πάντα την αλήθεια. Ποια ήταν όμως η ζωή του;

Υπάρχουν φορές, που θαυμάζουμε την ιστορία κάποιων ανθρώπων. Την ίδια τους τη ζωή, την εποχή και τις συνθήκες που έζησαν, μέσα από μυθιστορήματα ή βλέποντας μια ταινία εποχής. Μήπως, όμως, ο δικός μας παππούς έχει ζήσει και θυμάται να μας διηγηθεί πολλές παρόμοιες ιστορίες; Μήπως η ζωή του ήταν σαν παραμύθι το οποίο ποτέ δε μας διάβασε πριν κοιμηθούμε όταν ήμασταν παιδιά;

Ο Γιώργος γεννήθηκε στις 7/2/1929 στην Καλοσκοπή. Πήγε σχολείο μέχρι την τρίτη τάξη του δημοτικού. Από δέκα χρόνων περίπου πήγε μαζί με τον πατέρα του στα πρόβατα. Το 1945, όταν οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό αναγκάστηκε να φύγει και πήγε τσοπάνης στην Κοπαΐδα. Το 1947 γύρισε στο χωριό αλλά αμέσως μετά τον έδωσε το αντάρτικο κατά τον εμφύλιο πόλεμο. Πήγε στην Αθήνα όπου κοντά στα αδέρφια του έμαθε την τέχνη του κουρέα. Την επόμενη χρονιά έφυγε για την Αμφίκλεια όπου δούλεψε σε ένα τσαγκάρικο μαθαίνοντας την τέχνη, μέχρι τον Μάρτη του 1950. Όταν τελείωσε ο εμφύλιος επέστρεψε στο χωριό και άνοιξε ένα τσαγκάρικο στο πατρικό του σπίτι. Το 1951 αρραβωνιάζεται την Αθανασία και στο τέλος του ίδιου χρόνου παντρεύονται. Ήταν τόσο φτωχοί που δεν είχαν χρήματα να αγοράσουν στέφανα και αναγκάστηκαν να δανειστούν από την εκκλησία. Τον Απρίλη του 1952 φεύγει για στρατιώτης στο πυροβολικό. Σαν επάγγελμα δήλωσε κουρέας. Ήταν πολύ χαρούμενος χαρακτήρας και πάντα χαμογελαστός και γι' αυτό όλοι οι αξιωματικοί τον αγαπούσαν και τον καλούσαν καθημερινά να τους ξυρίσει και να τους κουρέψει. Έτσι κέρδιζε ένα χαρτζιλίκι το οποίο έστελνε στην Αθανασία που ήταν στο χωριό και έχτιζε μόνη της το σπίτι.

Το 1954 ο Γιώργος και η Αθανασία αποκτούν το πρώτο τους παιδί, την Βάσω. Μέχρι το 1957, ο Γιώργος εργάζεται σε ένα φορτηγό που κάνει μεταφορές στη Λαμία. Από τότε μέχρι το 1967 επιστρέφει στην Αθήνα και δουλεύει στο κουρείο του

αδελφού του Ευθύμη στην Ομόνοια. Εκείνη την χρονιά μαθαίνει την τέχνη του πουκαμισά και ανοίγει το εργαστήριό του στον Κολωνό. Εκεί δουλεύουν όλοι μαζί (με την Αθανασία και την Ντίνα) και κρατούν το μαγαζί μέχρι το 1994, όπου ο Γιώργος πήρε τη σύνταξή του και έτσι εγκαταστάθηκαν και οι τρεις μόνιμα στο χωριό.

Αυτή ήταν εν συντομία η ζωή του Γιώργου. Μια ζωή που εγώ γνώρισα και θυμάμαι απ' την στιγμή που έγινε ο παππούς μου κι εγώ ο εγγονός του.

Ήμουν το πολύ 18 μηνών όταν με τους γονείς μου παραθερίζαμε στη Μεθώνη. Τα κλάματα και η γκρίνια μου τους ανάγκασαν να ζητήσουν από τον παππού να ξεκινήσει από την Καλοσκοπή και να συναντηθούν στην Κόρινθο για να με πάρει εκείνος για το υπόλοιπο του καλοκαιριού. Μόλις τον είδα τρελάθηκα από την χαρά μου και άρχισα να φωνάζω "...παππού μου, παππού μου...". Ήταν το πρώτο από τα 32 μαγικά, ονειρεμένα καλοκαίρια που έζησα στην Καλοσκοπή με αυτούς τους υπέροχους ανθρώπους.

Ο Γιώργος ήταν ο ορισμός του παππού. Πάντα χαρούμενος και καλοσυνάτος, με είχε συνέχεια μαζί του και εγώ πάντα λαχταρούσα να τον δω και να είμαστε παρέα. Δε μου χάλαγε ποτέ χατίρι. Μου έμαθε τόσα πράγματα, να οδηγώ, να παίζω τράπουλα, να κάνω φίλους, μα πάνω απ' όλα να αγαπώ τη φύση, τα βουνά και φυσικά την

Καλοσκοπή.

Θυμάμαι σαν τώρα να μη θέλω να φύγω τα καλοκαίρια από την Καλοσκοπή και για να με πείσει μου έλεγε ότι θα πάμε μια βόλτα. Πάντα, όμως, στην πρώτη στάση της διαδρομής προς Αθήνα του έλεγα "...παππού τέρμα η βόλτα, πάμε πίσω στο χωριό!..". Έτσι κύλησαν τα χρόνια. Με τον παππού δε μαλώσαμε ποτέ, παρ' όλες τις λαχτάρες που του έκανα πού και πού.

Κλείνοντας θέλω να πω πως ένα μέρος του χαρακτήρα μου, όλη μου την αγάπη για την Καλοσκοπή και πολλές αξίες για τη ζωή, τα χρωστάω στον παππού μου.

Μου χάρισες 32 χρόνια γεμάτα αξέχαστες και μοναδικές στιγμές, με πολλή αγάπη, χαρές, γέλια και πειράγματα. Δεν θα σε ξεχάσω ποτέ παππούλη, αντιθέτως είσαι συνέχεια στο μυαλό και στην καρδιά μου.

*Ο εγγονός σου,
Στράτος"*

Νίκος Μώκος 1930-2012

Μάς έφυγε ο Νίκος Μώκος.

Ένας ζωντανός και σπουδαίος πατριώτης. Φίλος του χωριού μας και συνεργάτης σε πολλά θέματα. Η βροντερή φωνή του μας ανέβαζε τα κέφια τα παλιά χρόνια σε χορευτικές συγκε-

ντρώσεις του Συνδέσμου μας. Γέννημα και θρέμα του Μαυρολιθαρίου. Έπαιξε καλά το ρόλο του προέδρου της κοινότητας Μαυρολιθαρίου με ευρύτερο ενδιαφέρον για τα ζητήματα των ορεινών χωριών της Φωκίδας.

Εκδότης της εφημερίδας "Η Ρίζα" με αξιόλογη κυκλοφορία μεταξύ των πατριωτών του και πολλές αναφορές στο χωριανό μας διανοούμενο Χρήστο Μαλεβίτη.

Πετυχημένος έμπορος δημιούργησε τη γνωστή γαλακτοβιομηχανία "ΒΙΟΓΑΛ - ΜΩΚΟΣ". Αιωνία η μνήμη σου φίλε Νίκο. Ας είναι ελαφρύ το χώμα του Κορωπίου που σε σκέπασε.

Επί του πιεστηρίου
αιφνιδιαστικές απουσίες

Γεώργιος Κολλύρης

Στις 26/12/2012 απεβίωσε ο Γεώργιος Νικ. Κολλύρης, εγγονός του μαραγκού Γεωργ. Κολλύρη. Άγαμος, 54 ετών, είχε ασχοληθεί με τις κατασκευές από κρύσταλλο, μέταλλο κ.α.

Μάρθα Νικ. Φερμάνογλου.

Στις 28/12/2012 απεβίωσε η Μάρθα Ν. Φερμάνογλου, κόρη της Γαρυφαλιάς & Θεόδωρου Χαμηλού και αδελφή του Ανδρέα Χαμηλού. Ήταν 79 ετών και από το γάμο της με την Νίκο Φερμάνογλου είχαν αποκτήσει παιδιά και εγγόνια.

Ο Θεός να τους αναπαύσει.

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους συγγενείς, χωριανούς και φίλους μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος για το θάνατο του αγαπημένου μας Γεωργίου Αριστ. Πριόβολου. Η σύζυγος του Ιωάννα. Οι οικογένειες των παιδιών του Θεόφιλου και Μαρίας.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	ευρώ		ευρώ
209. Παπανικολάου Παναγιώτης (Λειβαδιά)	50,00	294. Τσόχλας Σπύρος και Τασία	
210. Βλάχου Μαρία στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη Κ. Βλάχου	100,00	στη μνήμη Κυριαζή Αριστείδη και Κολλύρη Τάκη του Π.	30,00
211. Βασιλόπουλος Αντώνης	50,00	295. Αχλαδάς Λάμπρος του Ζήση	
212. Λευκαδίτου Γεωργία	20,00	στη μνήμη Γεωργίου Αυγερινού	20,00
213. Ματθαίου Ευάγγελος Άλεξ. Στην μνήμη των γονέων του Αλέκου και Μαρίας	50,00	296. Μώρη Γιώτα του Νικολάου	
214. Κοτσίφη Γεωργία στη μνήμη του αδελφού της Γιάννη Κιτσόπουλου	20,00	στη μνήμη Γιώτας Τσόχλα-Γρατσία	20,00
215. Πριόβολος Γιώργος και Ιωάννα	50,00	297. Οικογένεια Μώρη Αφροδίτης	
216. Λευκαδίτης Γιώργος του Ιωάννου	5,00	στη μνήμη Γιώτας Τσόχλα-Γρατσία	20,00
217. Παπανικολάου Χρυσούλα (Γερμανία)	50,00	298. Οικογένεια Μώρη Αφροδίτης	
218. Πασσαλή Μάκης και Ζέτα στη μνήμη των γονέων τους	20,00	στη μνήμη Γιώργου Αυγερινού	20,00
219. Τζαβαλάς Χρήστος	30,00	300. Αυγερινός Βασίλης στη μνήμη του Γεωργ. Αυγερινού	20,00
220. Μώρης Νικόλαος του Δημητρίου	50,00	301. Κόντου Ελένη στη μνήμη της Μάρθας Φερμάνογλου	40,00
221. Μαλεβίτση-Βασιλοπούλου Σούλα	30,00	302. Τασία Λάιου στη μνήμη του συζύγου της Ευθυμίου	50,00
287. Χασιακού Τασία σύζυγος Γεωργίου	60,00		
288. Αχλαδάς Νικόλαος στη μνήμη των γονέων του (Λαμία)	20,00	Στη ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ	
289. Πασά-Αχλαδά Μαρία Αυστραλία	30,00	για την ανάπλαση του σχολικού κήπου προσέφεραν	
290. Δανιήλ Δημήτριος του Αριστ. στη μνήμη Τομαρά Κωνσταντίνας	20,00	285. Ραπτοπούλου Βούλου σύζυγος Ζαχαρία	300,00
		286. Πριόβολος Θεόφιλος του Γεωργίου	1.500,00
		291. Πριόβολου Αικατερίνη	50,00
		292. Οικογένεια Πριόβολου Αντώνη	50,00
		293. Οικογένεια Νικολάου Πριόβολου	50,00
		299. Γιαννόπουλος Πάκης	50,00

Επιτυχίες Νέων

Θερμά συγχαρητήρια στον **Γιώργο Δανιήλ** του Ιωάννη, που πέτυχε στο ΤΕΙ Πατρών Διοίκησης Επιχειρήσεων. Καλή πρόοδο!

Βιβλιοδέτηση των τόμων της Κουκουβίστας

Τα τεύχη της εφημερίδας μας δένονται σε τόμους. Ήδη έχουν κυκλοφορήσει πέντε (5) τόμοι των 600 σελίδων ο καθένας και καλύπτουν την περίοδο 1975-2012.

Όσοι ενδιαφέρονται για τη βιβλιοδέτηση όλων ή μεμονωμένων τόμων, μπορούν να επικοινωνήσουν με τα μέλη του Δ.Σ. για να προμηθευτούν τεύχη που τυχόν τους λείπουν.

Εκτός των τευχών θα πάρουν και πίνακα περιεχομένων του 4ου και 5ου τόμου.

Πρέπει να γνωρίζουμε το πλούσιο υλικό της εφημερίδας, πρέπει να διαφυλαχθεί ώστε να το αφήσουμε στις επόμενες γενιές που εύκολα μέσα από αυτό θα γνωρίζουν πώς ήταν το χωριό μας και πώς ζούσαν οι πρόγονοι μας.

Τώρα μια πληροφορία. Ο βιβλιοδέτης Παναγιώτης Πετρίδης (τηλ. 2103601293) που διατηρεί καλλιτεχνικό εργαστήριο βιβλιοδεσίας στην οδό Μαυρομιχάλη 18 έχει δέσει τόμους συμπολιτών μας με πολλή ωραία συρραφή των φύλλων στην τιμή των 45+Φ.Π.Α. ευρώ.

Με αυτή την τιμή προσφέρεται να εξυπηρετήσει κάθε μέλος ή φίλο του Συνδέσμου μας.

Και μην ξεχνάμε την αρχή ό,τι έχει γραφεί πρέπει να διατηρηθεί.

“ Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ ”

Τριμηνιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτησία:

Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας

“ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ”

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης:

Β. Γρηγοροπούλου,

Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31

τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

www.kaloskopi.gr

Ηλ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 210 5227552

e-mail: info@antoniadis-sa.gr

παιδιά φωτογραφία

Σύναξη χωριανών μας στις 25/4/1979 στο παλιό κτήριο του πολιτιστικού κέντρου. Ψάξτε να βρείτε τον εαυτό σας καθώς και συγγενικά και φιλικά πρόσωπα που έχουν φύγει από κοντά μας.

Έτος Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗ

ανακηρύχθηκε το 2013 από το Υπουργείου Παιδείας, με αφορμή τη συμπλήρωση 150 χρόνων από τη γέννηση του Αλεξανδρινού ποιητή.

Σπίτι με κήπον

Ήθελα να χω ένα σπίτι εξοχικό
μ' έναν πολυ μεγάλο κήπο - όχι τόσο
για τα λουλούδια, για τα δένδρα και τες πρασινάδες
(βέβαια να βρίσκονται κι αυτά, είναι ευμορφότατα),
αλλά για να χω ζώα. Α να 'χω ζώα!

Τουλάχιστον επτά γάτες - οι δύο κατάμαυρες
και δύο σαν χιόνι κάτασπρες, για την αντίθεση.

Έναν σπουδαίο παπαγάλο, να τον αγροικώ
να λέγει πράγματα μ' έμφασιν και πεποίθησιν.

Απο σκυλιά, πιστεύω τρία θα μ' έφθαναν.

Θα θελα και δύο άλογα (καλά είναι τ' αλογάκια)

και εξ άπαντος τρία, τέσσαρα απ' τ' αξιόλογα

τα συμπαθητικά εκείνα ζώα, τα γαϊδούρια,

να κάθονται οκνά, να χαίροντ' οι κεφαλές των.

Απο την εφημερίδα των συντακτών 5/11/2012

Ημερολόγιο 2013

Με φωτογραφικό υλικό από όμορφα τοπία του χωριού μας είναι το φετινό ημερολόγιο του Συνδέσμου μας. Αξίζουν να στολίζουν το σπίτι μας όλο το χρόνο.

Οι φωτογραφικές λήψεις έχουν γίνει από όλες τις εποχές από τον εκλεκτό μας καλλιτέχνη "φωτογράφο του χωριού" Στράτο Ακτίδη και απηχούν το ενδιαφέρον του για τη τέχνη και την αγάπη του για το χωριό. Ευχαριστούμε Στράτο.

Όσο για την καλλιτεχνική επιμέλεια είναι και φέτος της Ρούλας Δανιήλ, που φροντίζει για την άρτια παρουσίαση του ημερολογίου μας την τελευταία δεκαετία.

Και μια παράκληση, δεν είναι λίγοι εκείνοι που τραβούν φωτογραφίες με τα σύγχρονα μέσα της τεχνολογίας. Τις φωτογραφίες που τραβάμε από τα πανέμορφα τοπία του χωριού ή από γεγονότα ή οικογενειακές και κοινωνικές εκδηλώσεις και κρίνεται ότι έχουν ευρύτερο ενδιαφέρον να τις στέλνετε στο e-mail του site του χωριού μας (info@kaloskopi.gr) διότι χρόνο με το χρόνο οι φωτογραφίες αποκτούν ιδιαίτερη ιστορική αξία.